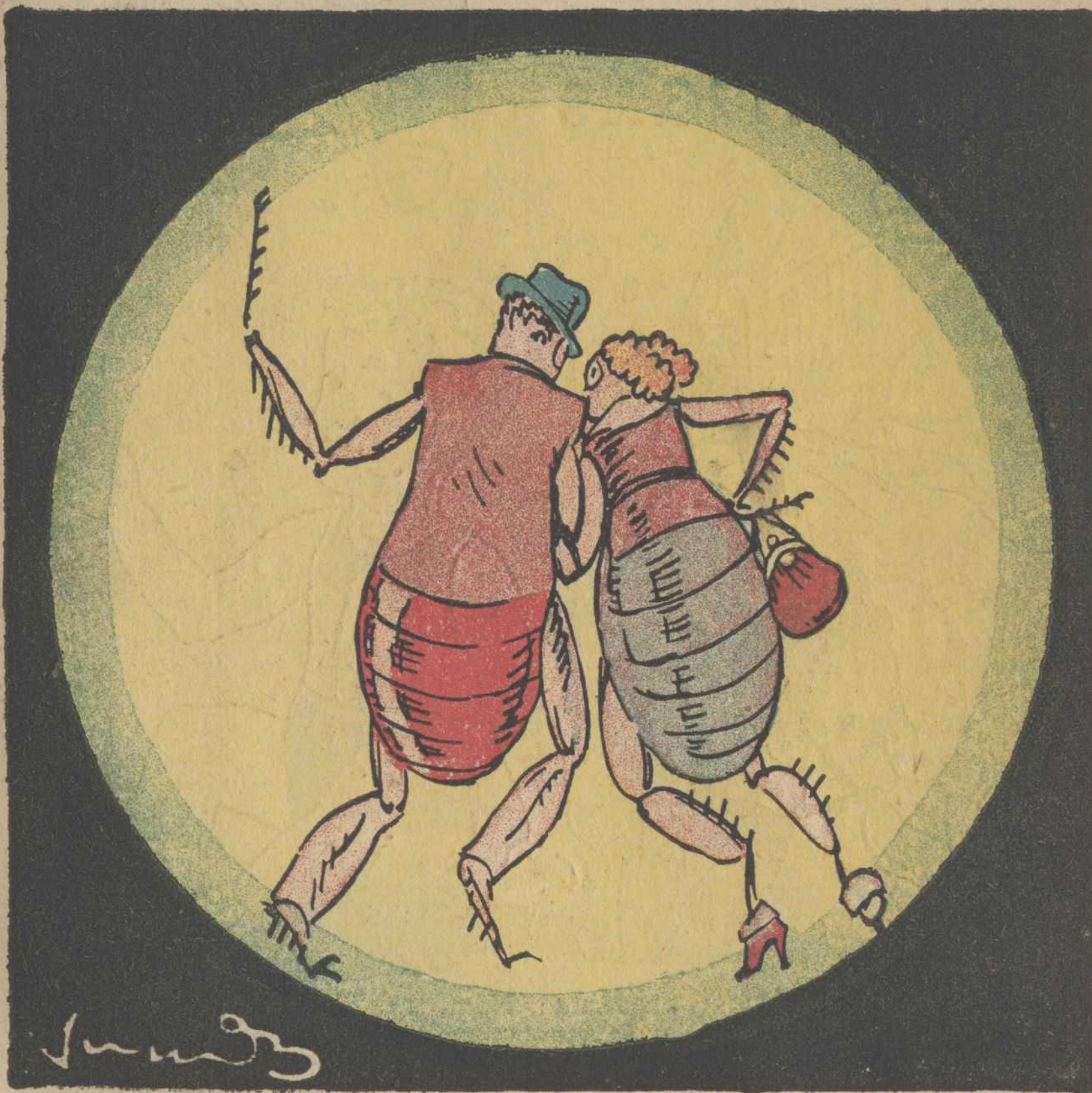

DUES PUCES FESTEGEN

—Quan serem casats ens comprarem un gosset per nosaltres dos sols.
(Vist amb microscopi i sentit amb micròfon).

Xarop ARTIGAS

PER EVITAR ELS TRANSTORNS I DOLORS DELS NENS
DURANT LA SORTIDA DE LES DENTS

Mares!

Durant la dentició, friccioneu
les genives dels vostres fills,
amb el meravellós

Xarop ARTIGAS

SÍMPTOMES DE LA CRISI DENTÀRIA: Núm. 1: El nen babeja molt.—
Núm. 2: La febre apareix aviat; a vegades molt alta.—Núm. 3: El nen es
posa a la boca tot el que troba.—Núm. 4: El nen està i content desconeix els
perills de la dentició perquè la seva mare s'ha recordat del Xarop Artigas.

Amb l'ús del Xarop ARTIGAS desapareixen aquests transtorns
tan molestos.

Es ven als Centres d'Específics, Farmàcies i a la de l'autor J. BOSCH,
Plaça del Pi, 6, Barcelona, al preu de **ptes. 4** flascó.

Les lletres

LA història, mantes vegades és acusada d'adormir consciències i mediatitzar els pobles. Aquesta teoria és una gran falsedat. Tothom, doncs, que tingui nocions de cultura, pot rebatre la infonamentada afirmació i ratificar la importància que representa historiar la vida d'un poble. I més ara, quan recentment la historiografia catalana s'ha enriquit amb l'obra documentadíssima «Història de Catalunya», de Ferran Soldevila.

Aquest volum és el primer de la sèrie, i comprèn des dels temps primitius fins al pre-fall de Casp.

Amb una admirable precisió de dates, una clara descripció dels fets, un magnífic aplec de cites bibliogràfiques i d'arxiu, emprant un llenguatge planer i força viu, fa que sigui la «Història de Catalunya», de Ferran Soldevila, per conside-

rar-la entremig de les publicacions de tipus monumental i les senzillament escolars.

Un aspecte veritablement remarcable de l'esmentada obra, és l'exposició dels fets amb els objectius purament de Catalunya-nació. Declarem que és impossible fer un acurat judici de la «Història de Catalunya», de Ferran Soldevila, en poques ratlles solament, perquè el dit llibre és d'una vàlua estimable. No obstant, com sigui una obra que mereix ésser coneguda per tots els que vulguin conèixer la vida pretèrita de Catalunya, cal treballar perquè arribi a coneixement de tothom.

Obres com la «Història de Catalunya» del competentíssim historiador Ferran Soldevila, cal llegir-les amb fruïció, perquè són amarades d'un alt alliçonament.

FIS

Fulls de la nostra història

PERE EL GRAN

QUAN l'alt rei en Jaume I, el Conqueridor, estava en el seu llit malalt, i en els dies agònics de la seva vida, va signar uns decrets pels quals atorgava a favor del seu fill Pere uns poders que declaraven anar destinats al successor al tron.

Efectivament, el gran personatge històric, en Jaume I, va lliurar l'ànima a Déu el dia 27 de juliol de 1276, i el va succeir el seu fill Pere.

Aquest príncep era el fill major del matrimoni d'en Jaume I, casat de segones noces amb na Violant d'Hungria.

La cerimònia de la coronació va tenir lloc a Saragossa, el dia 16 de novembre de 1276, acte revestit de majestuositat i que va oficiar l'arquebisbe de Tarragona, en Bernat d'Olivella.

En Pere, apel·lat el Gran, fou el segon comte de Barcelona d'aquest nom i el tercer monarca de la cronologia aragonesa.

Fou casat amb na Constança de Sicília, i fou pare de sis fills, anomenats: Alfons, Jaume, Fadric, Pere, Isabel i Violant.

En Pere el Gran fou un bon polític i un valeros guerrer. Durant el seu regnat, més d'una vegada havien fet erupció delicats assumptes fent trontollar la pau de la nació i gràcies al seu temperament, vencé les anormalitats, restablí l'ordre i enfortí el poder català.

Poc després del seu coronament, l'any 1277, ja hagué de fer campanya de guerra contra els sarraïns de València.

El setge de Montesa fou el gran fet d'aquella campanya. Vençuda Montesa, la victòria fou declarada per part del comte de Barcelona, qui era reconegut per tots els sarraïns del país valencià.

Un altre fet fou l'alçament d'uns quants Barons del Principat, acció que va durar des de 1277 a 1280 i acabà amb la sub-

missió dels Barons revoltats a la voluntat d'en Pere II.

També és remarcable la campanya que es dugué a terme a Sicília. Recordeu que d'aquella gesta ha esdevingut verament històric un fet transcendental a la política de Pere II, el Gran, fou l'episodi conegut per «Les vespres sicilianes».

No menys interessant és el cèlebre «Desafiament», en el qual, havent-se designat l'encontre a Bordeus, entre en Pere II, el Gran, i en Carles d'Anjou, de França, el comte de Barcelona va emprar una actitud de dramatisme que, mentre li procurà en l'esmentada acció el dictat d'heroi cavalleresc, li minvà el valor de polític, perquè fou un fet de gran anomenada i en el qual en Pere II no en sortí gens airós. El resultat fou la incursió d'exèrcits francesos i navarresos per terres d'Aragó.

En Pere II va sostenir fortes lluites amb el Papat, per les seves gestes de Sicília. Abans de morir féu retracció del seu comportament amb la Santa Seu.

El rei Pere II va llegar la successió del Comtat de Barcelona i dels reialmes d'Aragó i València, al seu fill Alfons.

A en Jaume li donà el regne de Sicília, i quan aquest va heredar els Estats d'Aragó, els sicilians proclamaren rei el seu germà Fadric.

L'infant Pere, casat amb na Guillerma de Montcada, va morir sense descendència.

Referent a les noies d'en Pere II, el Gran, la major, na Isabel, fou casada amb en Dionís, rei de Portugal. Les virtuts d'aquesta infanta, de la casa reial catala-

na, feren que l'Església catòlica la canonitzés santa.

La noia petita, na Violant, fou casada amb en Robert, rei de Nàpols.

El rei Pere II, el Gran, va entregar la seva ànima a Déu el dia 2 de novembre de 1285, trobant-se estatjat al palau reial de Vilafranca del Penedès.

Al monestir de Santes Creus, en la monumental tomba, a la part de l'Evangeli, hi ha el vas sepulcral de les despulles del qui fou en Pere II de Catalunya i que la història l'ha apel·lat el Gran.

JOSEP FONT I SOLSONA

—Quina calor que fa!
Més que la calor i el fred
m'agraden els gravats
de Can Cornet.

Casanova, 160 i 162 — Telèfon 74690

LA MONTSERRATINA

Comtal, 15

Telèfon 13583

Acreditadíssimes coques de Montserrat i de llardons, panets d'ametlla i pi-nyons, pastisseria, etc.

Una mica de llenguatge

Abans d'estendre la roba, escorre-la bé.

Aquesta senyoreta és estrangera. = Això que m'has contat m'ha fet molta estranyesa.

He vist un pobre extès al marxapeu. = No

t'ha d'estranyar res del que et puguin dir.

He fet un viatge a l'estranger que ha durat una mesada.

Recorden que els mots *estendre*, *estrany* i *estranger* (i llurs derivats) no porten excepcionalment *x*.

COSES DE TARTAMUTS

—A ca... ca... casa tenim un gat que fa bu... bu... bu...

—Déu ésser un gos, home!

—No, no, que fa vu... vuit anys que el tenim...

Culpa b l e ?

MALHURN arribà a les envistes d'aquell poble, amb les cames que no podien dur-lo i amb el cap que li donava la sensació de buit. L'únic bocí de pa que li havia quedat de la poca minestra recollida aquells darrers dies, acabava de donar-lo a una parella d'infants captaires que li asseguraren, amb llàgrimes als ulls, que no havien tastat res en tot aquell dia. Malhurn es trobava gairebé en la mateixa situació, però el seu cor sensible—aquell cor que tant de mal li havia fet en el transcurs de la seva vida—no podia resistir les misèries del proïsme i, per tal de remeiar-les, hauria entregat la vida si fos precis.

Moltes altres vegades havia donat el que tenia o havia contribuït personalment a socórrer els que encara estaven més necessitats que no pas ell, i mai no n'havia tret el més petit profit. Ara, solament ara, intentava que hom li compensés una mica allò que ell havia realitzat amb el més complet altruisme. Anys enrera havia salvat la vida del comte Wander, el qual caigué en un llac i estava a punt d'ofegar-se quan Malhurn es llençà a treure'l del perill. Mai, ni en les més fortes maltempsades del seu viure turmentós, se li havia ocorregut de cobrar-se d'una forma o altra les gestes pretèrites, però sentint-se tot vençut i deprimat, el seu pessimisme li dictà la conveniència d'anar a estendre la mà a aquell potentat agraït. Però ara que arribava a les proximitats del poble on el comte vivia, es sentia poc resolt a presentar-se davant d'ell i demanar-li el que tanta falta li feia.

Queia la tarda i damunt dels camps regnava una quietud absoluta. Malhurn restà una estona absort, assegut en un marge deixant-se guanyar per una mena de dolça somnolència. De sobte, sentí veus, com de diverses persones que sostenien una animada conversa. Per tal de sostreure's a preguntes indiscretes o a mirades desconfiades, baixà del camí fins a un torrent, pel qual s'escorria un regueró. Allí, a tocar, hi havia un pont que li oferia un aixopluc si volia passar-hi la nit

o almenys una estona de repòs i de meditació.

A tocar del pont li cridà l'atenció un objecte que brillava a terra, un tros d'ell submergit en el rierol. El collí i se l'apropà als ulls: era un ganivet de grans dimensions i en la fulla hi pogué veure una capa vermellosa..., sang, sens dubte. Anava a llençar-lo, horroritzat del que allò podia significar, que l'immobilitzà un crit acusador i horrible:

—Ja el tenim: heus ací l'assassí!

Immediatament, una colla d'homes l'envoltaren, alguns d'ells apuntant-li, amenaçadors, llurs escopetes. Amb l'ensurt, Malhurn restà sense paraula i sense una gota de sang a les venes; en canvi el cor semblava que volgués esclatar.

—¿Qui sou? ¿Per què heu comès aquest disbarat?—insistien els desconeguts.

L'inculpat prou hauria contestat protestant amb l'energia que calia, però, talment com si la llengua s'hagués encastat al paladar, no podia pas articular ni un mot. Tant i tant insistiren, que Malhurn pogué fer un esforç i exclamar, entre indignat i esporuguit:

—No sé pas què em conteu! Jo sóc un dissortat que acabo d'arribar i que no sé res del que sembla que ha succeït.

—Això ja ho escatirem—li fou respost, amb una rialleta sorneguera.

—¿I què veníeu a fer a aquest poble?—hom li preguntà.

—A veure el senyor comte de Wander, per tal de suplicar-li que em socorrés.

—¿El coneixíeu, doncs?

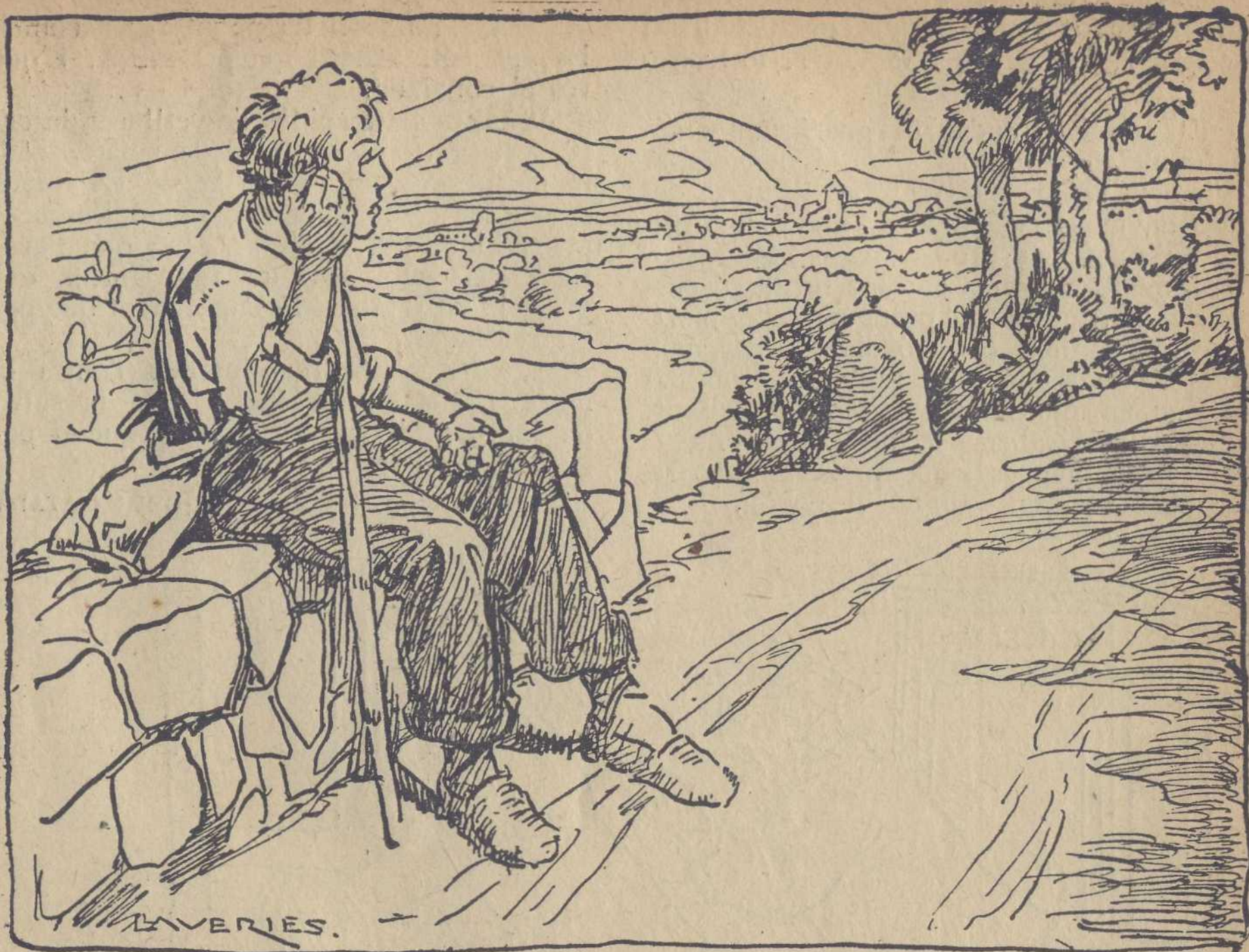
—Ja ho crec que sí. Si no us ho creieu, no heu de fer més que preguntar-li-ho.

—Sou un cínic, un gran cínic! Com si no sabéssiu que l'heu mort!

Una intensa blancor cobrí el rostre de Malhurn i el seu cos fou somogut per una crisi nerviosa.

—Mort? Mort?—anava dient, sense ni sentir els mots despectius i acusadors d'aquells homes que es mostraven empenyats a condemnar-lo.

—Bé; acabem!—exclamà el que semblava el capítost—. Duem-lo a la presó i

potser allí es decidirà a dir-nos tota la veritat i per quin motiu ha volgut llevar la vida al senyor comte.

—Us dic, us juro que ni l'he vist tan sols; és més, us repeteixo que per ell venia, car estava cert que em socorreria sense pensar-s'hi gens ni mica.

—¿I doncs, aquest ganivet?

—L'he trobat abandonat ací a terra en arribar i quan anava a reposar una estona sota del pont.

—¿No acabeu de dir que portàveu pressa a veure el senyor comte?

—Indubtablement en duia, però la mica de vergonya que em feia de presentar-m'hi, m'aconsellava d'asserenar-me un xic.

—Tot el que conteu és molt estrany i no fa més que delatar-vos. El millor fóra que confesséssiu el vostre crim.

—¿Per què, si no l'he comès?

Malgrat les seves protestes, hom féu seguir Malhurn cap a la presó. Pel camí s'uní a la comitiva molta de gent, que comentava el fet criminal. En veure el presumpte autor de la gesta, s'alçà un gran murmur i entre ell destacà la veu d'un home:

—El teu cop anava ben dirigit—excla-

mà, mirant amb rancor el presoner—, però Déu ha volgut que el ganivet no acabés d'arribar al punt just que li hauria tallat la vida.

—Essent així, ¿el comte viu?—cridà Malhurn, sincerament satisfet—. Lloat sia Déu!

Tots se'l miraren, no sabent si era en veritat un innocent o un cínic perfecte.

Per comble de desconcert, arribaren en aquell moment un nen i una nena, visiblement pobres, segurament captaires. En veure Malhurn se li acostaren tot estranyats de trobar aquell seu protector enmig de gent armada. A preguntes d'un i d'altre, els infants declararen que aquell home els havia socorregut feia poca estona, i donaren tanta precisió de dades que les autoritats començaren a dubtar.

Així i tot, no es convencien. Les apariències condemnaven Malhurn; sobretot, aquell afany d'amagar-se sota del pont i el ganivet que tenia a les mans quan el sorprengueren, el delataven plenament. En canvi, el seu posat, la seva mirada, donaven la impressió d'un home bo de cap a peus. ¿Era culpable o no?

En el dubte, optaren per empresonar-lo,

tot donant temps al temps, per decidir si se l'havia de castigar o de deixar-lo lliure.

* * *

El comte Wander es guarí molt més aviat del que tothom creia, i una de les primeres visites que va rebre l'innovà del que havia succeït després que se'l trobà en un camí dels afores ajegut i sense coneixement, amb una enorme ferida al costat del pit, que tots el prengueren per mort.

—Menys mal que vós heu sortit amb vida de l'agressió i que tenim ben guardat el que en fou l'autor—afegí el visitant.

—Voldria saber per quin motiu intentava matar-me, car, que jo sàpiga, no he fet mal a ningú—digué el comte.

—Això no se li ha pogut fer declarar. Es més, ell afirma que us estima i que vós el coneixeu.

Aquestes afirmacions desvetllaren la curiositat del comte, el qual demanà de veure el presoner. I el reconegué i l'abraçà davant de tothom i no solament intercedí per tal que fos alliberat, sinó que l'acollí a casa seva com un amic íntim, expressant en tota ocasió l'agraïment que per ell sentia.

—Com volíeu que intentés contra la meva vida—deia sovint—si me la salvà en època pretèrita, sense voler que li pagués el seu servei?

JORDI CATALÀ

—¿Com l'ha trobat, doctor, al senyor?

—¿Com l'he trobat? Que aquesta tarda li farem l'autòpsia.

—Vejam, vejam si així es posarà millor.

MARCA
REGISTRADA

Cerebrino MANDRI

Cal que no oblideu mai de portar en vostres excursions i viatges un pot del famós **Cerebrino MANDRI**. És un bon company, ja que guareix qualsevol *dolor*. No perjudica mai.

Preparat per Francesc Mandri, metge i químic farmacèutic. *Provença, 203; Barcelona.*

ESTILOGRAFIA

LA ploma estilogràfica—em diu el meu savi amic, el professor Pierre d'Os—és una invenció molt útil, però no té cap mèrit extraordinari. Una eina que ella mateixa es va subministrant el material de treball... és una idea tan antiga com... ¿què diré jo ara?... Com la canalització de l'aigua per a regadiu i serveis domèstics. Ja sabeu que en l'antigor i encara avui en molts pobles, l'aigua es treu a galledes i en galledes es transporta i s'utilitza. I qui diu galledes diu càn-tirs, àmfores, bots o portadores. Doncs el primer home que se li acudí canalitzar l'aigua perquè vingués tota sola fins a la seva cuina o fins al seu safareig, va inventar la idea bàsica de l'estilogràfica.

Després, ja sabeu que des de temps immemorial els sastres han utilitzat la planxa *estilogràfica*, és a dir, una planxa que no cal escalfar-la als fogons, perquè es porta el foc a dintre.

I ¿heu vist les botelles andaluses, que en lloc de tenir un pitó per beure a galet com les catalanes, tenen una mena de vas amb un foradet al fons, per on, apretant la pell de la botella, va pujant el vi, a mida que hom el beu? Doncs, d'aquest sistema en podríem dir la copa estilogràfica.

¿I la manguera que usen els jardineros i els rega-carrers, no en podríem dir també la regadora estilogràfica?

Fixeu's bé, Guillem, en l'extensió enorme que va prenent la idea en el món modern. Avui dia tenim la calefacció central, que ve a ésser el calorífer estilogràfic, la metralladora, o fusell estilogràfic, i la caldereta Exprés o cafetera estilogràfica.

—Quin xàfec d'idees, professor. Em sembla que vós també teniu el cervell estilogràfic.

—Podeu ben dir-ho, perquè ara mateix acabo d'idear una sèrie d'aplicacions del principi de l'estilografia, que revolucionaran la humanitat i illes adjacents.

—A veure, a veure.

—En primer lloc, ¿què us en sembla, per evitar la polseguera que porteres i botiguers armen cada matí escombrant les voreres, de la creació d'una escombra estilogràfica, que vagi llençant aigua al mateix temps que escombra?

—Magnífic! Oh, i que no els anirà poc

bé al respectable gremi de les bruixes!

—¿Per què?

—Perquè carregant-la amb benzina en lloc d'aigua, podran volar a dos-cents per hora.

—Deixeu-vos de fantasies. El que jo proposo són coses serioses. Després tinc en projecte la cullera estilogràfica, que es proporcionarà la sopa ella mateixa, a la temperatura que hom desitgi.

—Però recordeu-vos de posar-hi un silenciós per evitar aquell xarrup-xarrup que molesta tant.

—¿Voleu dir que molesta?

—I tal. D'aquí va venir que als restaurants de luxe hi installessin jazz-band, per no sentir-lo.

—Doncs hi haurà silenciós. També tinc pensat, per rentar la roba, el picador estilogràfic, que anirà rajant aigua ensabonada, i per pentinar-se un raspall estilogràfic que destillarà brillantina o locions a gust del client.

—Ai professor! Si inventéssiu un raor estilogràfic per afaitar-nos sense ensabonar, quin èxit!

—¿Com voleu encabir-hi un dipòsit de sabó dintre la fulla d'un raor?

—Es veritat, però com que vós sou tan savi! ¿I no podríeu inventar també el panet estilogràfic, que ell mateix es subministrés el pernil per convertir-se en sandvitx?

—Home, per això ja tinc projectada la Màquina Alimentícia Universal, que és una mena d'Escudellòmetre perfeccionat, que alimentarà la gent de franc.

—Doncs, veus aquí una invenció que us la podríeu estalviar si en féssiu una altra de ben senzilla.

—Quina?

—Una que resoldria el problema econòmic amb la màxima facilitat. Una meravellòsa aplicació del principi estilogràfic que és... ¿com heu dit?

—El principi en virtut del qual una eina es proporciona ella mateixa el material necessari al seu funcionament...

—Doncs bé, ¿per què no inventeu el portamonedes estilogràfic?

GUILLEM D'OLORÓ

L'ESCULTURA ASSIRIA

Hi ha poques estàtues, per escassejar la pedra. L'abundància d'alabastre, en canvi, va fomentar l'art del relleu.

L'escultura assíria es caracteritza per un gran detallisme i un realisme altament expressiu. Els assiris amen representar les figures en moviment, que varen arribar a representar magníficament.

Vegi's, pel que fa referència al detall, l'estela de Shamsiraman (fig. 1) i l'estàtua d'Assurbanipal (fig. 2), i pel que es refereix al realisme i al moviment, la lleona ferida de Kuyundjick (fig. 3).

Són característics de l'escultura decorativa assíria els bous alats i genis guardians de les portes, com els de l'entrada del palau de Khorsabad (fig. 4).

LLUÍS FOLCH

Fig. 1.—Estela de Shamsiraman.

Fig. 2.—Estàtua d'Assurbanipal

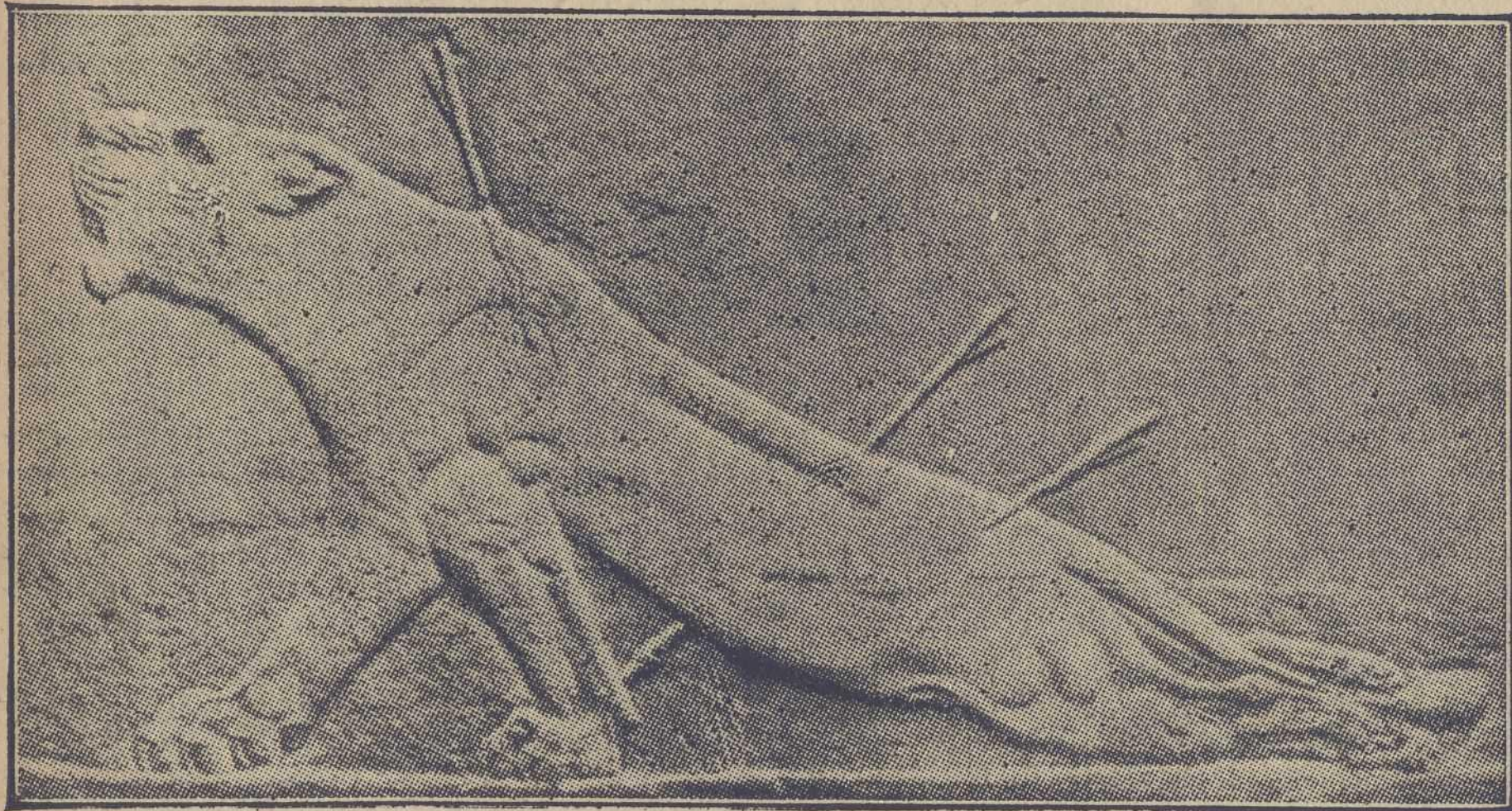

Fig. 3.—La lleona ferida. Relleu trobat al palau de Koyundjick. Actualment al Museu Britànic de Londres.

Fig. 4.—*Bou alat del palau de Korsabad. Cos de bou, potes de lleó, cua d'home barbut i tiara amb banyes, i ales.*

Contra el laïcisme funest,

llegiu i propagueu

BONS COSTUMS CATALANS

sèrie de llibres de lectura cristiana i educativa per a fer estimar més les diades populars.

Volum I. LA CASTANYADA, amb il·lustracions de Vinyals.

Vol. II. LA FIRA DE SANTA LLUCIA, il·lustracions de Vinyals.

Vol. III. NADAL, amb il·lustracions d'Utrillo.

Vol. IV. ELS REIS, amb il·lustracions d'Utrillo.

Vol. V. ELS TRES TOMBS, amb il·lustracions de Vinyals.

Vol. VI. DIJOURS GRAS, amb il·lustracions d'Utrillo.

Demaneu-los a la

Llibreria d'EN PATUFET

NINOTS I COLORAINES

GALERIES VALENCIANO

J. Gausachs ha fet exposició a Galeries Valenciano, de la plaça Francesc Macià. Pintor l'art del qual requereix repetides contemplacions per part de l'amateur, però que, com la cervesa, com més el coneixes més l'estimes.

Magnífiques obres, sobretot uns quadros de flors i un paisatge intítulat «Can Tomaseta», meravellós. Un «Retrat» també sobresortia en el conjunt.

UN ARTISTA JAPONES

La llibreria Catalònia, com molts de vosaltres ja deveu saber, va destinar una sala per a fer-hi exposicions d'art. Anar a aquesta sala és sempre interessant, perquè, a més de veure-hi sempre exposicions escollides, com que heu de travessar tota la botiga, a la vegada us informeu del moviment literari mundial.

En aquesta galeria d'art ha exhibit últimament el pintor japonès Mikoumo. Ens ha portat uns paisatges de Mallorca, on

ha sojornat llarg temps, i altres paisatges catalans. Mikoumo, que és un artista delicat, encara que pinti els nostres paisatges, i ho faci a la manera i sota la influència de cosa nostra, no pot amagar el seu origen extremo-oriental.

EXPOSICIONS QUE CAL VISITAR

A la Pinacoteca exposen els artistes Lluís Mercadé i Pere Ynglada. El primer, un pintor intelligent que en els seus paisatges assoleix moments felïços. Ynglada té una gran fama com a dibuixant *animalier*. Aquest artista ha assimilat perfectament la subtileza dels orientals en el dibuix. Aquesta exposició consta d'una sèrie de tintes de Xina d'una bellesa ben singular.

No deixeu de visitar l'exposició homenatge que la Sala Parés tributa a l'escultor Josep Llimona. Ni l'Exposició de Primavera, que aquesta vegada tindrà encara més èxit que els anys anteriors, i que més tard comentarem.

O. FOLCH

S A N T P O N Ç

No fa gaires setmanes que la nostra ciutat celebrava la fira de Sant Ponç. Era l'onze de maig. El carrer de l'Hospital exhalava mil sentors d'herbes boscanes.

Per bé que un xic tardanament, avui anem a explicar l'origen de la tal tradició.

Comencem per dir que no sabem si ho hem llegit en algun indret o ho hem somiat, o algú ens ho ha contat com a llegenda. Sigui com sigui, escolteu.

Temps era temps que a la terra vivia un home anomenat Ponç. Tan diferent era de l'altre Ponç—de Ponç Pilats—com de la nit al dia. El sant baró parlava amb els ocells i les flors, i fins les bestioles més porugues se li atansaven per tal de sentir-lo.

Quan sant Ponç travessava un bosc, no calia preguntar-ho a pastors ni a llenyataires per saber-ho. Al pas d'ell florien totes les herbes, començant pel romaní espigat i acabant per la xica farigola. Per això si sant Ponç hagués estat perseguit, aviat l'haurien descobert. Només seguint el rastre de la florida l'haurien trobat.

Però Sant Ponç no tenia enemics, ni amb prou feines amics. Poques eren les persones que el coneixien, i menys les que el tractaven. Dedicat de ple a la vida d'oració, mai no es deixava caure per viles ni ciutats. L'ampla natura era el seu temple, amb el firmament per volta. I en el sol veia el retrat de Déu, i en totes les meravelles de l'univers l'omnipotència divina.

Un dia l'atzar volgué que Sant Ponç s'assabentés dels estralls que una certa malaltia feia entre els barcelonins. Era una malaltia estranya i desconeguda. Els metges s'hi veien perduts, i els malalts més.

Sant Ponç que era bo com el pa del dia, sentí una gran compassió pels dissortats pacients.

—¿I si provaves d'arribar-t'hi?—es deia entre ell—. Ací al bosc hi ha herbes que tenen molta virtut.

Ell que sí, que es carregà un gros feix d'herbes remeieres a l'esquena, feu el senyal de la creu, i cap a ciutat s'ha dit.

Tris-tras, tris-tras, tris-tras, pujava per l'esquena de Collcerola. En arribar-hi al cim, mig aclucà els ulls, enlluernat pel

sol que queia, i contemplà una breu estona la ciutat, que semblava una petxina ran de la platja.

Aleshores Barcelona era molt reduïda, però disposava d'un bon hospital. L'Hospital de la Santa Creu, nou i espaiós, resultava massa gran per a aquella població de menestrals encabida dins les muralles. Gràcies a aquelles dimensions, que semblaven desmesurades, tots els barcelonins atacats per la malura estranya pogueren ésser hospitalitzats.

Sant Ponç entrava a la ciutat amb l'ànima abrandida d'amor al proïsme. El feix de les herbes li feia corbar l'esquena.

El sant baró anà de dret cap a l'hospital.

De primer antuvi volien barrar-l'hi l'entrada; després accediren als seus precs, i així fou com Sant Ponç aviat prodigava remeis als nombrosos malalts.

Les herbes a les seves mans feien miracles. Les virtuts es multiplicaven, i persones que ja eren a les portes de la mort, reviscolaven i finien per recobrar la salut.

La fama de Sant Ponç s'estengué com taca d'oli. Amb pocs dies d'actuar, buidava l'hospital.

Això que sembla que havia d'alegrar tothom, fou la causa que els metges mirassin de cua d'ull aquell sant baró.

De primer començaren per fer córrer que tenia el dimoni al cos. Però la gent no s'entenia de romansos. Les herbes fugien de les mans del sant com a pa beneït.

En veure els metges envejosos, que Sant Ponç continuava guarint a tort i a dret, i que dins l'hospital ningú no volia més que a ell, determinaren foragitar-lo del casal benèfic.

I ja em teniu el sant baró en ple carrer.

¿Que us penseu que es va enfadar? No ho creguéssiu pas.

—¿No em volen a dins? Doncs a fora!—i a fora es quedà.

Mentrestant les seves anades al bosc sovintejaven. Els camins ja el coneixien de tant de veure'l passar.

¿I el carrer de l'Hospital? Ah, fillets, el carrer de l'Hospital el dia que no el veia, l'enyorava.

I Sant Ponç muntava la seva parada d'herbetes remeieres, on anaven totes les

comares a proveir. Les que podien, les compraven; les que no, el sant els en feia ofrena.

I els diners que el sant baró reunia, després eren repartits entre la pobrissalla més misèriosa.

Durant aquell temps Barcelona era plena de salut. L'hospital que tancava les portes al sant, no les podia obrir a cap malalt, puix que tothom estava bo.

Però com que Sant Ponç era un home de carn i ossos com nosaltres, un dia acabà de viure, i amb la tal desaparició les malalties tornaven a fer de les seves.

Com a record d'aquells temps feliços, un cop a l'any el vell carrer de l'Hospital esdevé un bocinet de bosc florit.

(I Sant Ponç ens perdoni, si el que hem contat no és ben bé així.)

R. BIR

—Com vas, fill meu! ¿No et tinc dit que no vull que vagis a l'escola amb el vestit vell?

—Però, mare, si és el nou!

¿Per què la majoria de persones ja usen
NEVA per a rentar llanes, sedes i els cabells?
Perquè **NEVA**

és l'únic producte per a rentar que no es alcalí i per tant l'únic que mai perjudica

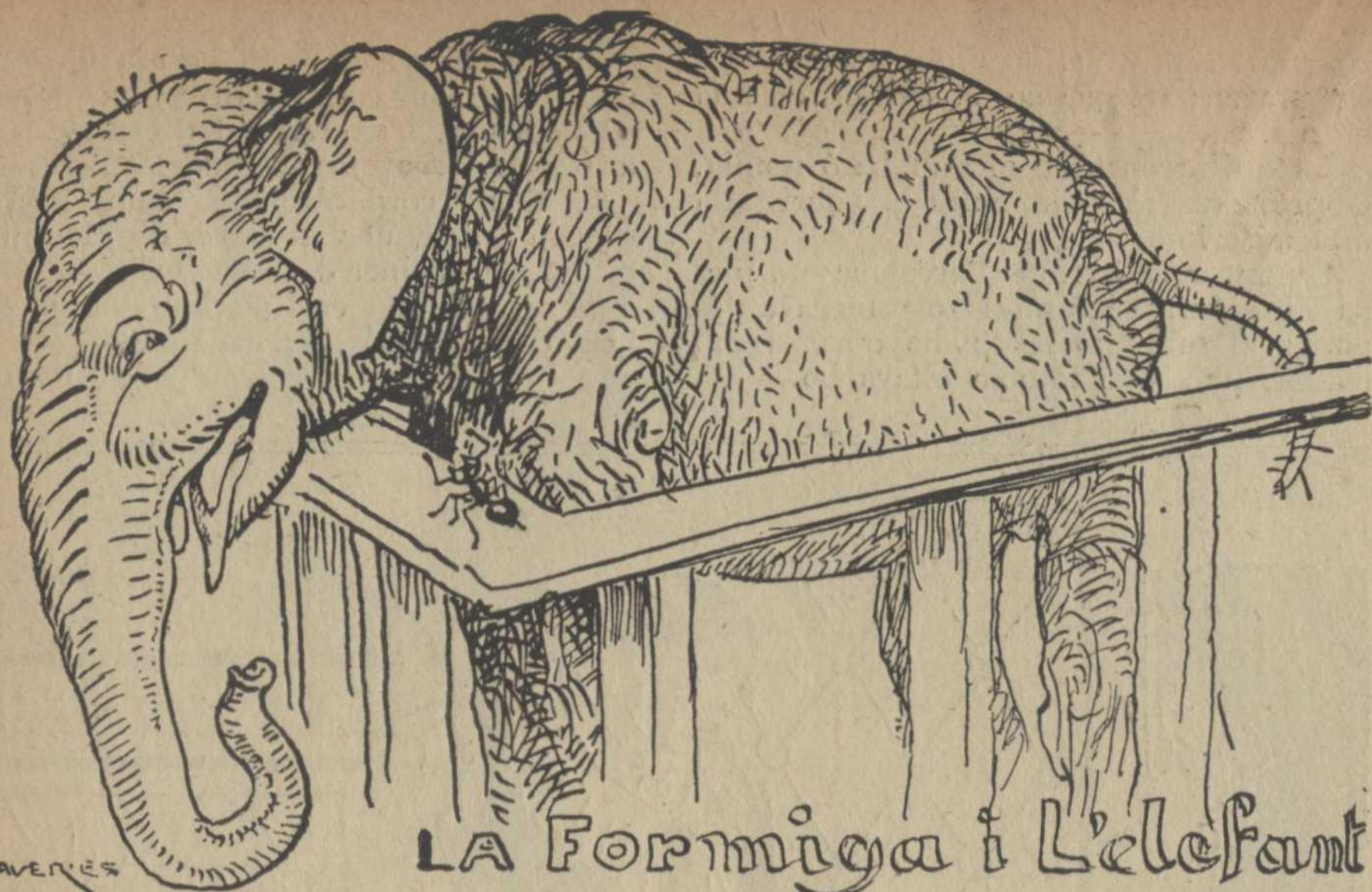
RENTA MÉS QUE EL SABÓ, SUAVITZA, I AVIVA ELS COLORS

NOTA: Trametrem gratis als qui ho sol·licitin, **paper reactiu indicador dels alcalis**, per si desitgen comprovar el sabó o xampú que usaben.

JACINTO SALA, S. A. Apartat 686 - Barcelona

BAVERIES

LA Formiga i L'elefant

Un dia l'elefant del nostre Parc
pansit badoquejava dintre el marc
de l'alta cleda que el té pres tothora,
quan una formigueta li digué,
crident ben de la vora:

—Que Déu et guard, germà! Què? ¿S'hi
[està bé?—

Així que l'elefant sentí aquests mots
es va ajupir per a esguardar la intrusa,
i amb una riallada (i quatre rots
i no demanar per això excusa),
sortí amb una de fresca: —¿Germà, em
[dius?

Tu vols fer passar garses per perdius.
¿De quan ençà tot un senyor elefant
que pesa les arroves a dotzenes
i que és l'únic gegant
de carn i ossos, nervis, sang i venes
—i no és pas de cartó
com els gegants d'anar a la processó—,
ha estat germà d'un ésser tan menut
com tu, xica formiga?
O bé el seny t'has begut,
o bé és l'enteniment que ja et fa figa.—
L'animaló eixerit li contestà:
—Ni m'he begut el seny com tu suposes,
ni el meu enteniment se'n va a rodar;
ets tu qui es fa un embull de certes coses.
«Germà» t'he dit i, malgrat tot, m'ho ets.
La mà que a tu et formà, també em creava.
Tu i jo pel braç de Déu hem estat fets,
i si a tu et cau la bava

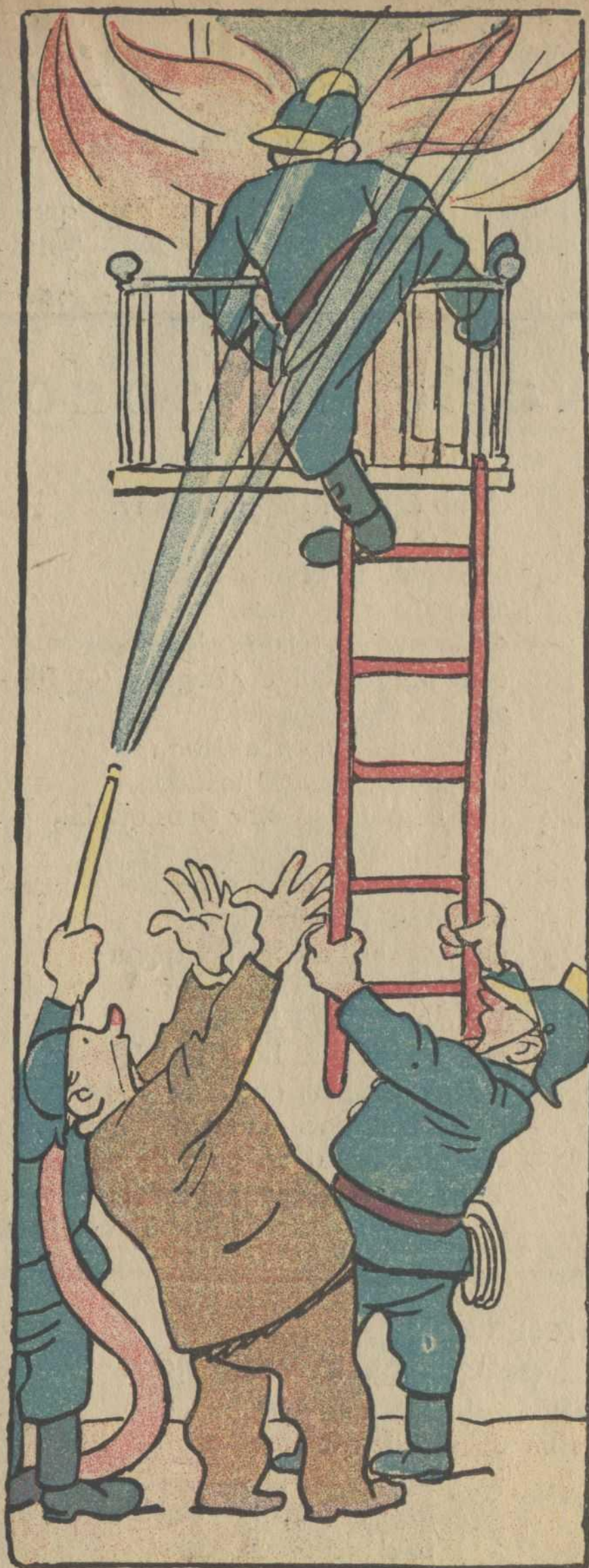
quan et veus gran com el gegant del Pi
i amb una panxa on caben bombo i trampes
i, esterrufat, arreu et deixes dir
que amb la trompa només la vida et camps,
em plau fer-te avinent, senyor elefant,
que jo, petita així i tan desnarida,
no em canvio per l'elefant més gran
que hagi vist en ma vida.

Si no, digues-me tu, tan grandassot,
¿sabries construir-te una llar pròpia
només amb els mitjans que un té i un pot,
i sense cap model per prendre'n còpia?
¿Podries tu, forçut, sortir d'ací
burlant la cleda que anys ha t'esclavitza?
Això que és «no» per tu, és «sí» per mi.
Vés presumint volent-me fer la guitza!—
I la formiga el seu camí emprengué
mentre ell, cap-cot, d'esquena a la barana,
li deia volenter:

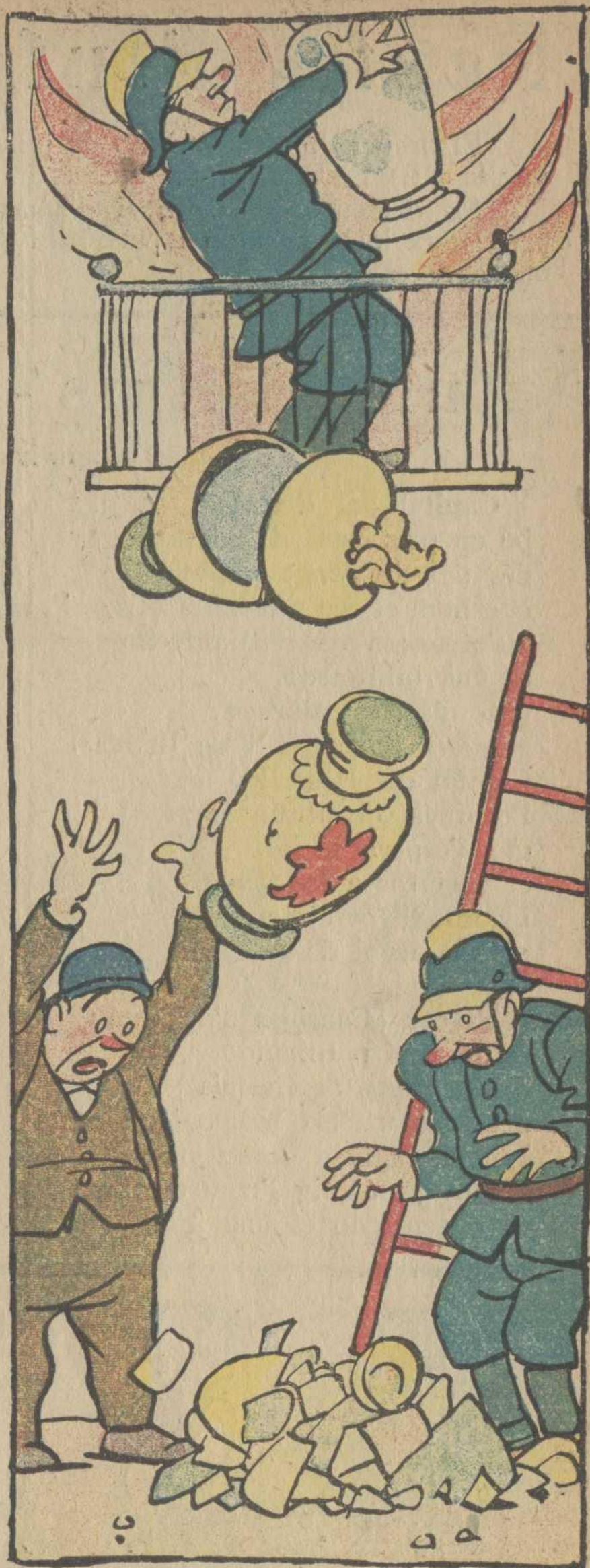
—Que Déu et guard, germana!

GUERAU

—Fiqui's dintre i salvi de l'acció del foc totes les coses de més valor.

—Què fa, desgraciat!!!
—Salvo aquestes porcellanes de Sèvres, perquè el foc les trencaria.

Festa d'Infants i Flors

El proper diumenge, dia 3 de juny, a la tarda, tindrà lloc al Parc de Montjuïc la XI.^a Festa d'Infants i Flors.

No deixeu d'assistir-hi, i d'aquesta faisó contribuïreu a la finalitat que persegueix la benemèrita i patriòtica Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Patufet Films - Noticiari sonor

(Llegiu-ho en veu alta)

Capital del Rosselló,
bé en pots estar de contenta
des del diumenge passat
que hom et féu tan bella ofrena!
(L'ofrena a què ens referim
és una biblioteca
tota d'autors catalans,
germans de pàtria i de lletres.)
Capital del Rosselló,
Perpinyà, ciutat-senyera,
que l'esperit racial
et posi foc a les venes
i abranti tot el terror
perquè acabi de renéixer.

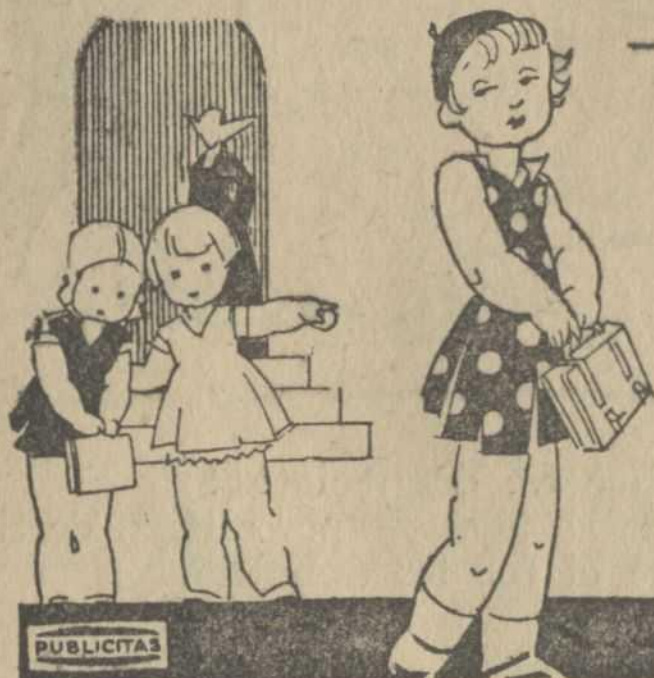
El cor «Cantigas d'a Terra»
és un bocí palpitant
de les terres de Galícia
que escampa els seus balls i cants
L'hem tingut a Barcelona
i amb gran goig l'hem escoltat:
si el sentir-lo és una joia,

el no sentir-lo és un plany.

Sitges, la blanca Subur,
asseguda ran l'atzur
de la mar, sota un cel pur
com un llençol de bugada,
ara ha fet exposició
de clavells, cosa millor
que l'exposar un boxador
que et pot dar una plantofada.

L'estafada dels tiquets
ha posat l'orella dreta
als que un vestit d'etiqueta
volen per pocs dinerets.
La casa J. A. F. ha volat
tan amunt que hom no l'abasta,
i això que s'ha endut la «pasta»
del client boca-badat.
No n'hi ha ni un pam de net!
Passi-ho bé, senyor Tiquet!

JOHN TINK-UNGEK

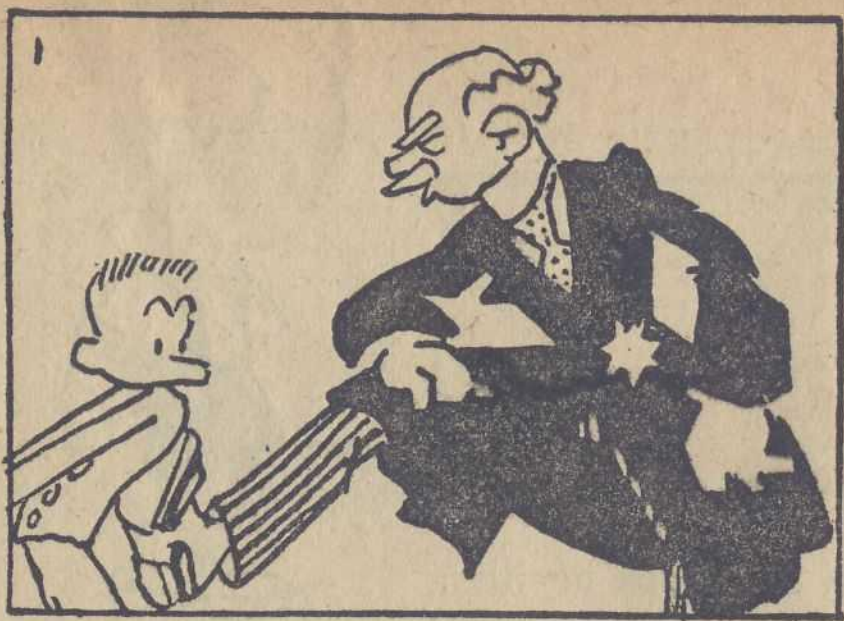
—Com presumeix
perquè porta vestit nou!

—Ho sembla de nou, però
és un de vell tenyit amb

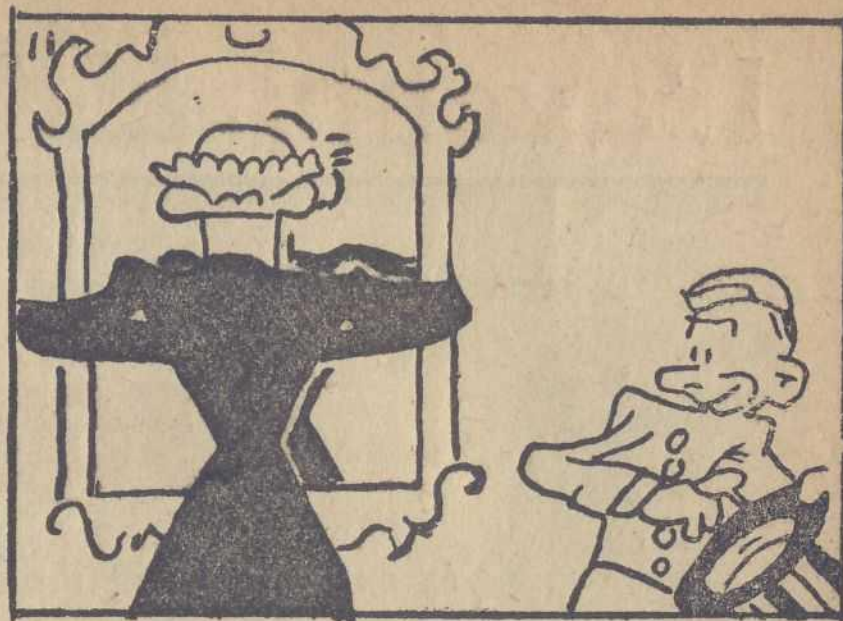
HOME-DYE

Tothom diria que surt
de la capsa!

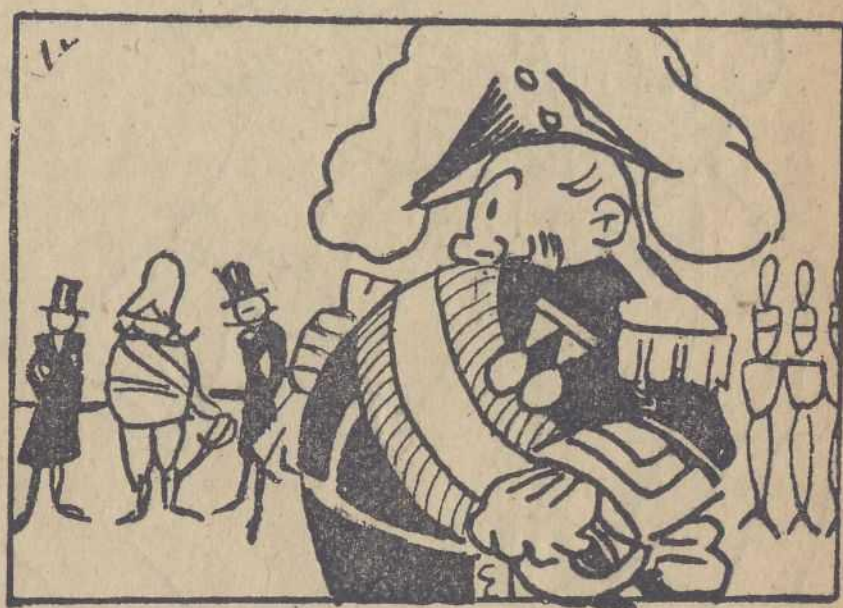
El primer ministre pega al «botones» perquè l'ha fet enfadar.

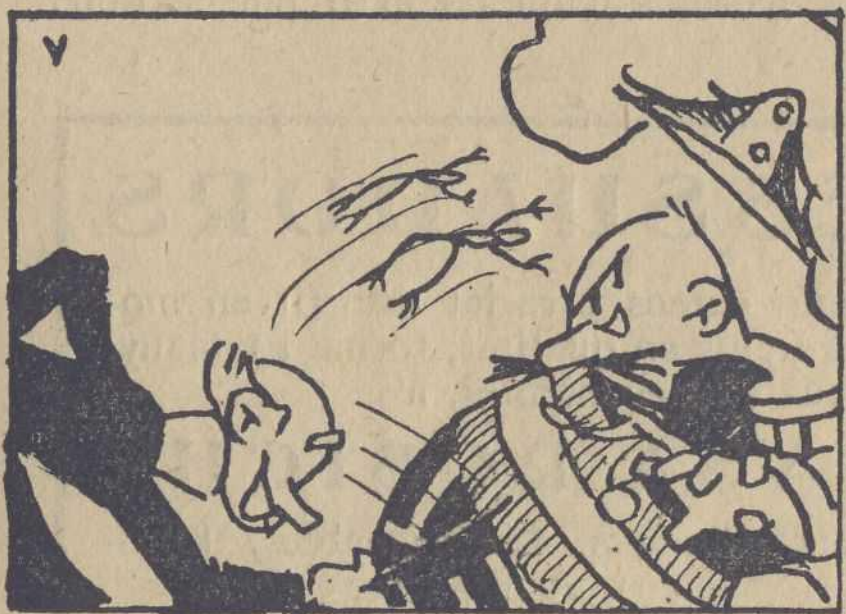
I el «botones», per venjança fica dues granotes adormides en el seu capell.

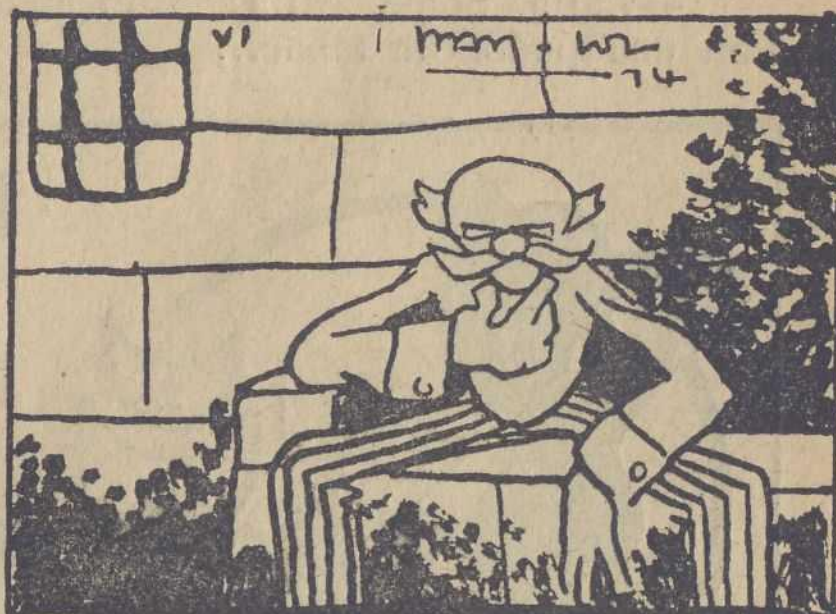
I el primer ministre se'n va tot cofoi a rebre el rei...

que arriba d'un viatge de negocis...

i al moment de fer la reverència salten les dues granotes a la reial calba...

i el ministre és conduït a la presó, on rumia d'on han sortit les granotes.

L'aventura del desert

que segueix publicant-se a

esquix

és extraordinària i plena de graciosos acudits.

—Calla, home, calla! Amb aquestes senyoretes d'ara no m'hi puc acostar.
Fan una pudor de tabac...

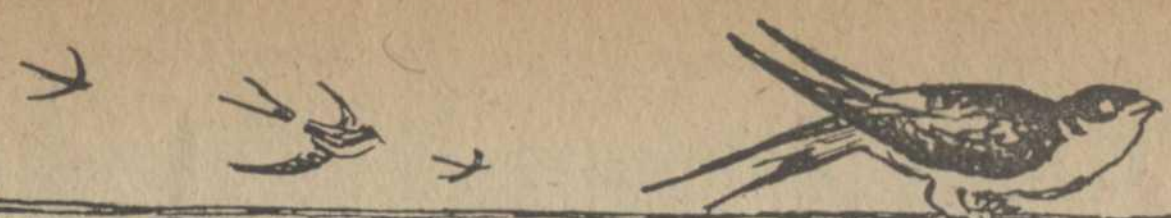
DESSUADORS

El més extens i variat assortit en models diferents en qualitat, forma i tamany, i a preus més econòmics, a

CASA ROSICH

Encerats, Plomers, Impermeables, Linòleums, Aspiradores

Central: Ronda Sant Pere, núm. 7. Tel. 19923.
Sucursal num. 1: Avinguda del Portal de l'Angel, núm. 25. Tel. 19613 — Sucursal núm. 2: Carrer de la Tapineria, núm. 33. Tel. 12940.

PÀGINES VISCUDES

Una torreta per llogar

NOVEL·LETA EN DOS CAPÍTOLS

I

UNA noia endolada—un barretet negre, senzill, mig cobrint el seu cabell, ros de natural, ondulat de natural, bonic de natural—es va aturar al davant d'aquella torreta per llogar.

Això passava en un d'aquells carrers silenciosos, tots perfumats de llessamí, del barri de la Salut.

Un rètol de fusta penjava de l'arc de la porta, indicant que donaven raó a la botiga del costat.

La noia s'hi dirigí. Una bona dona sortí, tot eixugant-se les mans.

—Vostè dirà, senyoreta.

—Era per saber el preu d'aquesta torreta d'aquí el costat.

—Vint-i-cinc duros cada mes, pagant per trimestres anticipats.

La senyoreta va fer una ganyota de contrarietat.

—¿La troba cara?—li preguntà la dona.

—No puc dir que la trobi cara, perquè encara no l'he vista; però buscava una cosa més barateta. Després... Això de pagar per trimestres anticipats, tampoc no m'acaba de convenir—respongué senzillament la senyoreta.

—Per això, potser no renyirien, perquè els estadants anteriors pagaven per mesos... Ai, vigili, senyoreta, que aquests sacs són plens de guix, i es posarà perduda!—exclamà la bona dona, tot corrent a espolsar la faldilla de la senyoreta.

La botiga era com un magatzem de mestre de cases: uns quants taulons ajeguts, ben estivats, vora de la paret i, més ençà, una pila de sacs de guix i de ciment, que era allí on, impensadament, s'havia arrambat la noia.

—Si la vol veure la torre, estic segura que li agradarà i no la trobarà cara—

li oferí la dona, seduïda per la simpatia que aquella noia inspirava.

I tot seguit afegí:

—Es una mica petita, això sí; però si no són molts de família...

—No; no som gaires; la mamà i jo, solament—respongué ella, amb tristesa—. I una minyona de servei.

—Oh, així hi cabran de sobres! Ja veurà, vingui. Veurà quin jardinet, i quina galeria! Es molt alegre aquesta caseta!

Despenjà una clau i sortí al carrer, seguida de la senyoreta endolada.

La caseta era, certament, molt alegre, i la senyoreta en quedà molt ben impressionada.

—Només hi ha això del pagament per trimestres, que no m'agrada; i, després, trobo el lloguer una mica massa alt.

La dona oferí:

—D'això en pot parlar amb el propietari.

I sortint fins el dintell de la porta, la dona li mostrà, a l'extrem del carrer, a la part més alta, un gran xalet tot voltat de jardins, i digué:

—El propietari viu allí. Es diu Joan Marlet. Si el vol anar a veure...

La noia regracià la bona dona i s'enaminà vers el xalet. Trucà. Un porter li obrí el reixat i l'acompanyà fins a la casa.

La va rebre un senyor d'edat, cara ferrenya, malhumorat.

—¿Ah, ve per la torre que està per llogar? D'això, és el noi que se'n cuida. Es ell que fa de procurador.

El senyor ferreny va sortir del despatx

on l'havien feta entrar, i al cap d'una curta estona aparegué un jove, que per les faccions es semblava molt al senyor, però per l'expressió era totalment diferent.

Com que probablement no creia trobar una noia tan bonica, tan simpàtica i tan naturalment elegant, com la que tenia al seu davant, en Ferran Marlet no va saber dissimular la seva sorpresa, la seva agradable sorpresa, i obrí uns ulls tan rodons, que si la noia endolada hagués estat una mica més d'humor potser no s'hauria pogut aguantar el riure.

El jove propietari es va asseure al darrera de la taula del seu pare.

—Vostè dirà, senyoreta.

La noia li explicà que la torre li agradava; solament que la trobava una mica massa cara i després, li aniria millor pagar per mesos que per trimestres.

Ell se la mirava sense sentir-la. Tota la seva atenció estava concentrada en ella, en la cara bonica d'ella, en els seus ulls de cel, en els seus llavis que veia remoure's graciosament, sense preocupar-se del que deien.

—Si em poden rebaixar alguna cosa i em permeten pagar per mesos, la llogaria de seguida.

Ella callà; ell seguia mirant-se-la.

De sobte, el silenci l'advertí que ella havia acabat.

—¿Com diu?—preguntà ell, llavors, atropelladament.

La noia se'l mirà com reconvenint-lo.

—Deia que si em podien rebaixar alguna cosa, i si podria pagar per mesos...

—Ah, sí senyora, sí!—respongué ell, sense pensar-s'hi gaire.

Tot seguit rectificà:

—Ah; ¿ha dit rebaixar? Això no puc resoldre-ho, jo. Es cosa del papà. Oh, si fos cosa meva, ja pot comptar que no hi hauria dificultat. ¿Quant li ha dit la Sebastiana? Vull dir la dona d'allí el costat.

—Vint-i-cinc duros al mes—respongué la senyoreta.

—¿Vint-i-cinc duros? !Quin «tio» el papà!—exclamà en Ferran Marlet.

—¿Com diu?—féu la noia, tota sorpresa i, potser, una mica divertida.

—No, res... Vull dir que els estadants anteriors en pagaven només vint. Ara no em comprometi vostè, eh?—li demanà, de seguida, tot rient.

~Ella també somrigué.

—¿I vol dir que me la donarà per vint?

—Sí no val més!—exclamà, amb tota la seva ingènua lleugeresa, en Ferran Marlet—. La torreta és bufona i està bé; però no cal exagerar. Es molt petita i, vaja, pel que li costa al papà, ja la pot llogar a vint duros, ja.

—Per petita no hi fa res—explicà llavors la noia—. Com que, desgraciadament, només som la mamà i jo... I el servei.

—¿Han tingut alguna desgràcia recent? Ja veig que porta dol. ¿El seu papà, potser?

—Sí. El papà, quan encara no feia dos anys que s'havia mort el meu germà...—explicà ella, amb els ulls baixos.

—Sí que... Sí que han estat de desgràcia!—digué cortesament en Ferran.

—I encara, per més pena, la mamà està cega—afegí, dolorosament, la noia.

—Cega? Cegueta?—exclamà el jove, profundament commogut, tot mirant-se la noia amb tota la seva compassió.

Ella afirmà amb el cap i hagué d'eixugar-se una llàgrima amb la punta dels dits. Però els amagà de seguida, en adonar-se que duia el guant foradat d'una de les puntes.

Ell va fer veure que no se n'adonava.

—Ha d'ésser una cosa molt trista, no veure-hi—va dir en Ferran.

—I tant si ho és!—respongué la noia.

—Pobra mamà! Sort que ella hi està tan resignada... Per altra part, potser el no veure-hi sigui per a ella, en certa manera, un consol.

—¿Un consol? ¿Com pot ésser?—preguntà en Ferran.

—Ja dic en certa manera. El no veure-hi és una cosa molt trista, sí; però a ella li haurà estalviat moltes penes. A la mamà que li feia un horror tan gran la pobresa... Bé, vull dir l'haver-nos de reduir... Quasi no s'ha adonat del canvi que hi ha hagut a casa nostra. Ella creu que disfrutem d'una situació millor de la que en realitat vivim. Li he pogut ocultar moltes coses... Ara mateix, si lloguem aquesta torreta, no em costarà res de fer-li creure que és un preciós xalet, el que hem llogat. A ella, això, la fa viure. Si sabés que he hagut de posar-me a treballar perquè les rendes no ens arriben, potser s'hauria mort de pena, pobra mamà!

—Però, ¿com ha pogut ocultar-li això, que vostè treballa?

—Com que faig feina a casa, la mamà creu que treballo pels pobres.

La noia somrigué, i afegí:

—I no s'enganya de gaire.

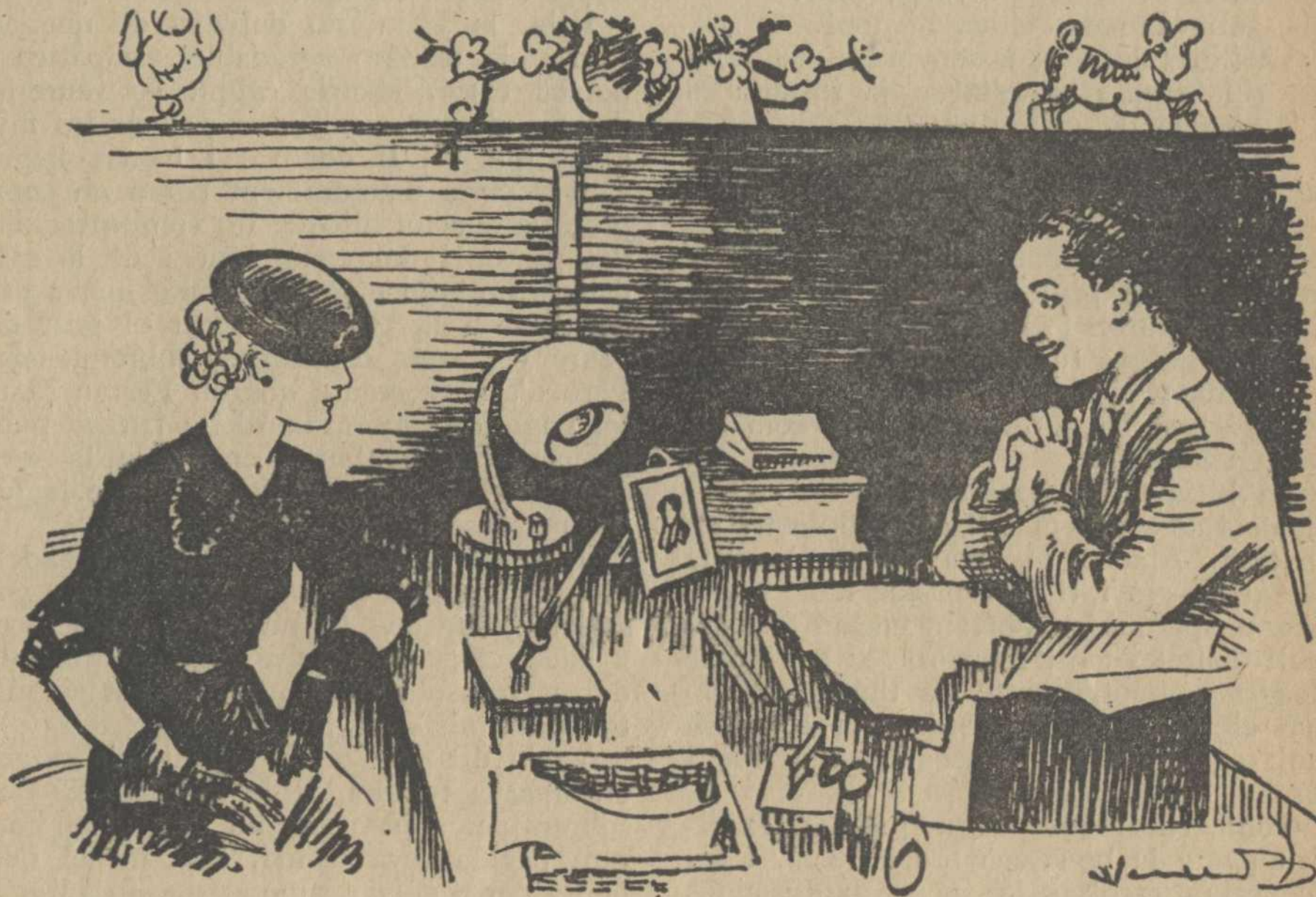
En Ferran se la mirava amb una expressió de tan viva simpatia que ella, quan se n'adonà, no va saber quin paper fer-hi.

—¿Pot dir-me si puc comptar amb alguna rebaixa?—preguntà ella, per trencar el silenci que havia quedat entre ells, després de les seves últimes paraules.

—Es un home de ferro, el meu pare, sap. M'ha costat molt convence'l; però, vaja, finalment ho he aconseguit. Sort que hi he fet posar la meva germana i tot, a demanar-li.

—Ah, ¿té una germana, vostè?—li preguntà la noia.

—Sí senyora, la Raquel. Li he dit això de la mamà cegueta i ja l'he tingut de la meva banda. ¿La vol conèixer? Raquel, Raquel!—cridà, tot disparat, en Ferran.

—¿Alguna rebaixa de què?—demanà ell, igual que si acabés de baixar de la lluna.

—Del lloguer.

—Ah, sí! Vaig a preguntar-ho al papà, i li prometo que faré tot el que pugui perquè l'hi rebaixi.

—I allò del trimestre, també?

—Ah sí! Que vol pagar per trimestres, no?

—Per mesos!

—Ah, sí, per mesos. Això és. Ara ja ho tinc. Vaig, vull dir, vinc de seguida.

Va trigar bastant estona, però a l'últim tornà amb la concessió de la rebaixa i del pagament per mesos.

Una noia joveneta, amb una cara que semblava emmotllada en la del seu germà, es presentà somrient. Semblava com si hagués estat esperant que la cridessin, de tan aviat que entrà en sentir la veu d'en Ferran.

—¿Es vostè que té la mamà cegueta? Ai, quina pena, veritat? Nosaltres pitjor, encara; no en tenim de mamà. ¿No li ho ha dit en Ferran? Ja fa molts anys que és morta, pobre mamà. ¿I què diu? ¿Que la tindrem a la torreta? Ai, que m'agradarà! Ja la vindré a veure. ¿Ho voldrà? ¿Li agradarà que siguem amigues? A mi, sí!

Com el seu germà, parlava ràpidament,

seguidament, fent preguntes sense esperar la resposta, i lligant unes frases amb les altres, sense ni aturar-se a respirar, entremig.

—Moltes gràcies. em farà molt de favor—pogué dir, finalment la noia.

Van estendre el contracte.

—¿A nom de qui?

—A nom de la mamà, que és el mateix nom que jo porto: Júlia.

—Ah, molt bé, Júlia!—repetí, complagut, en Ferran, tot començant a inscriure'l en el contracte—. Júlia, com?

—Júlia Pineda, vídua Sampol.

Vuit dies després, la senyora vídua Sampol i la seva filla estaven ja instal·lades a la torreta de La Salut.

En Ferran no mancà a deixar-se veure per la torreta. No per res, no. Era en sa qualitat de procurador que estava obligat a comprovar personalment un sens fi de coses: Si els pintors havien deixat ben llestes les portes i els balcons; si el comptador de l'aigua funcionava amb la deguda regularitat; si aquella tuberia del jardí que vessava havia estat soldada com ell havia encarregat.

La Júlia no es queixava pas de la freqüència amb què el fill del propietari les visitava. Això a la seva mamà l'omplia de satisfacció i li feia passar molt bones estones, perquè en Ferran, encara que era molt distret i molt lleugerot, si pot dir-se lleuger d'aquell qui té als llavis tot allò que el cor li dicta, tenia una conversa molt agradable i, de vegades, graciosa i tot.

Tenia encara una altra qualitat, excel·lent per a la bona senyora cegueta, i era que sabia escoltar les seves explicacions sense impaciència, i era molt hàbil en seguir-li la veta quan ella s'embranchava a ponderar la seva alta posició.

—A mi m'hauria agradat que la nena (la nena era la Júlia) es comprés un auto i aprengués de conduir-lo. Això hauria estat una distracció per a ella que ha d'estar sempre al meu costat—explicava la cegueta—. Però la Júlia és tan casolana, que no li n'he pogut donar entenent. A ella deixi-la estar a casa a treballar pels seus pobrets, tot el sant dia.

Mentre en Ferran i la senyora conversaven, la Júlia no perdia pas el temps. Per tal que al cap del mes pogués reunir tota la quantitat que calia per a subvenir les necessitats de la casa, era necessari que treballés molt. Generalment feia feina a

preu fet per a una casa de confeccions.

Per altra part, la freqüència de les visites d'en Ferran aquells primers dies, tenia per a la Júlia un altre atractiu, el de permetre-li imaginar-se que era per ella que venia tant a la casa.

Es clar que la Júlia era una noia prou sensata per a gosar creure seriosament que el fill del propietari, un noi d'una família tan rica, que comptava com qui diu per dotzenes les cases de propietat escampades per Barcelona, pogués pensar en ella d'una manera seriosa.

Ella, la Júlia, no dubtava de que en Ferran la trobava agradable, simpàtica i bonica i tot. Hauria calgut no veure-hi de cap ull per a no adonar-se de les mirades que ell li donava, i hauria hagut d'ésser curta d'enteniment per a no comprendre que tot allò de les comprovacions del pintor i del comptador i de la soldadura no eren més que excuses per a poder anar a la torreta i tenir el gust de veure les seves estadantes, sobretot una. Però d'això a creure que en Ferran Marlet pogués enamorar-se d'ella fins al punt de pensar formalment en fer-la la seva esposa, hi havia una diferència que la Júlia no desconeixia.

Tanmateix, és molt difícil, de vegades, aturar l'empenta de les il·lusions; i no gosàrem jurar que la Júlia, tot i les assenyades reflexions que es feia, no s'hagués deixat bressolar per un d'aquests somnis tan grats als cors juveníols.

Val a dir que, si la Júlia havia caigut en aquesta feblesa, tenia motius més que sobers per a justificar-la. Perquè en Ferran, per la seva banda, feia tot el que podia per a deixar suposar que la Júlia li interessava extraordinàriament. Això que feia d'anar a la torreta quasi cada dia amb una excusa o altra, i la manera que tenia de mirar-se la Júlia, que de vegades es quedava encantat al seu davant, com si els ulls se li haguessin quedat clavats en la cara d'ella, i també la manera de parlar-li, tot eren senyals que revelaven un enamorament fulminant.

Aviat, però, si alguna il·lusió se n'havia fet la Júlia, hagué de tallar-li les ales. En Ferran, passats els primers dies, no es deixà veure més per la torreta. Exhaustes les excuses, es veu que el jove procurador no en trobà d'altres o no gosà cercar-ne.

Per a la Júlia va ésser un desengany, més fort del que ella mateixa hauria su-

posat. Ella creia que no se n'havia fet cap illusió d'en Ferran, estava segura de que havia tingut prou enteniment per a comprendre que el fill d'un ric propietari no aniria a agradar-se d'una pobra noia treballadora, com era ella. Ara veia, però, que a espatlles de les seves reflexions, la illusió havia fet camí. Per la magnitud del seu desengany, comprenia el gran espai que la illusió havia ocupat ja a dins de la seva ànima.

Tanmateix, va fer el cor fort, i va saber dissimular la seva pena. La cegueta no va arribar a conèixer ni per una paraula ni per la inflexió de la veu, que la seva filla hagués tingut cap contrarietat.

El desengany havia estat gros; però la Júlia, durant molts dies, no acabava d'abandonar les seves esperances.

—«Potser avui vindrà»—pensava cada dia, en llevar-se.

Però el dia passava i en Ferran no venia.

Júlia considerava que, si ell hagués volgut, no li hauria calgut trobar ni cercar cap excusa per a entrar a veure, si no a ella, a la mare cegueta, que tant s'havia plagut en la seva conversa.

—Es estrany que aquell jove no hagi tornat—comentà la bona senyora, un dia.

—Estrany? No, mamà. No tenint res a fer, ací, és més correcte que no vingui—respongué la Júlia, amb una naturalitat perfecta.

—M'agradava conversar amb ell. Semblava un jove de molt bons sentiments.

—Potser sí...

—¿Mai no diries què m'havia imaginat?

—¿Què, mamà?

—Que venia per tu.

—Quines coses d'imaginar, mamà!—féu la Júlia, amb un riure tan forçat, que la cegueta se n'adonà.

Se n'adonà, i el seu front es contragué de sobte, i els seus llavis es van cloure a tot altre comentari.

Un d'aquells diumenges, la mare i la filla, agafadetes del braç, van sortir, a la tarda, a donar una passejada per aquells voltants. El temps era magnífic. El mes de maig omplia gentilment les balustrades i les pèrgoles d'abundosos penjolls de glicines i de poms encesos de roses.

Passejant, passejant, varen passar per una carretera, en un dels costats de la qual s'hi veia un camp de tennis.

—¿Què et passa, Júlia?—li preguntà la cegueta.

Acabava de sentir que la mà de la seva filla havia sotragat vivament sobre el seu braç.

—No res, mamà—respongué ella, amb tanta naturalitat com va poder.

El que havia passat era que acabava de veure, allí, en aquell camp, jugant al tennis, al costat d'una noia, en Ferran. Un moment, la Júlia s'aturà a contemplar el joc. Mai com en aquell moment comprengué la pobra noia la folia de les seves illusions. ¿Com podia haver-se agradat d'ella un xicot com en Ferran Marlet, tan ben relacionat, vivint sempre en un ambient de luxe, amb un tracte continuat amb noies de la més escollida societat?...

Júlia acabà per donar-se vergonya dels pensaments que havia tingut aquells primers dies quan, ell, en compliment dels seus deures de procurador de les finques del seu pare havia hagut d'anar sovint a la torreta. Quines pretensions, haver-se imaginat que allò eren excuses i que hi anava per ella!

En Ferran estava tan engrescat amb el joc, i tan ocupat a parlar i comentar amb la seva parella, que no s'adonà de la Júlia i la seva mare.

En tornar a casa seva, la Júlia ja estava ben curada del mal de les illusions. Ella, almenys, ho creia així. Havia donat un tomb de clau a la capsa dels seus pensaments, i ja no pensaria més en en Ferran ni en què fos al món.

...Solament que aquella nit potser va trigar dues hores a adormir-se lluitant amb els seus pensaments. Es veu que no havia tancat prou bé, i els pensaments se li havien escapat de la capsa.

El dia últim de mes, la Júlia va llevar-se amb la idea de que aquell dia sí que era quasi segur que veuria en Ferran. No era que tingués cap fallera, ni la preocupés molt el veure o el no veure en Ferran. Això, ja ho hem dit, era assumpte acabat, i no cal parlar-ne més. En Ferran era com si no existís per a la Júlia, i si no fos que quasi cada dia hi pensava perquè no li era possible treure-se'l del pensament, potser l'hauria oblidat, com si mai no l'hagués conegut.

Aquell dia mateix, dia 31 de maig, si la Júlia hi havia pensat, era simplement, no per ell, sinó perquè era fi de mes, i la noia recordava que en Ferran havia dit, aquells dies que anava a casa seva, que

ell era l'encarregat de cobrar els lloguers. Per això la Júlia havia tingut aquesta idea de que avui potser veuria en Ferran. Això no té res de particular. Es una idea que se li podia ocórrer a qualsevol.

I no s'havia equivocat. Cap allà a les dotze del migdia, van trucar a la porta de

La Júlia va acudir també a la saleta d'estada. Tots els esforços que va fer per a afectar una naturalitat que no pequés per carta de més ni per carta de menys, van ésser inútils. En sortir a saludar en Ferran, la seva cara era contreta i torbada; en donar-li la mà, la mà tremolava...

la torreta. La minyona (una pobra dona que ja servia a casa de la Júlia en els bons temps, i no se n'havia volgut anar quan, per qüestió d'economia, volien prescindir dels seus serveis), va anar a obrir la porta.

En Ferran Marlet, en funcions de procurador, entrà fins al rebedor i donà a la minyona el rebut del lloguer, perquè el passés a la senyoreta.

La minyona tornà al rebedor per a dir al senyor Ferran Marlet que tingués la bondat de passar.

En Ferran entrà al menjador. La mare de la Júlia el va rebre amb una distingida cordialitat.

—Quant temps sense tenir el gust de veure'l!—li digué.

Per bé que cegueta, la senyora vídua Sampol, com la majoria dels ceguets, conjugava el verb veure exactament com si hagués tingut vista.

Però, ¿tot això per què? ¿No havia quedat convingut amb ella mateixa que tot això d'en Ferran havia estat una illusió frustrada, i que era un assumpte que estava completament llest?

—Li deia: quant temps sense tenir el gust de veure'l!—explicà la mare de Júlia, complimentosa.

En Ferran es mirà la noia com si cerqués a esbrinar quin efecte li feien aquestes paraules, o com si esperés veure quin comentari ella hi faria.

—Deu estar tan enfeinat!...—va dir Júlia, com excusant-lo.

—Sí, molt enfeinat estic—va afirmar ell—. I després, he estat malalt, molt malalt—afegí, amb una certa impetuositat, com si estigués ofès o contrariat.

La cegueta s'interessà per saber quin mal havia tingut, però no en pogué treure l'aigua clara.

La Júlia anà a cercar els diners i li pagà el lloguer.

Sense comptar els diners, en Ferran se'ls posà a la butxaca i es disposà a marxar.

La Júlia l'acompanyà, com és natural, fins a la porta.

En anar a acomiadar-se, i quan ella ja tenia la mà al pom de la vidriera, a punt d'obrir, el jove se la mirà amb una recança i un greu que no enganyaven. Hi havia també en la seva mirada una clara expressió d'enuig i de queixa, com si en Ferran estigués molt enrabiat contra ella, i com si la seva irritació estigués a punt d'explotar.

I com fos que la Júlia es mostrés tota confosa i esverada d'aquesta actitud, ell li va preguntar:

—¿No m'ha cregut, veritat, quan he dit que he estat malalt?

A ella la cara se li va posar de tots els colors.

—¿Per què ho diu?

—Perquè ho he vist, que no em creia.

—No podia creure-me'l gaire—explicà ella—, perquè, en tot cas, la seva malaltia no devia ésser molt greu, perquè no el privà de jugar magníficament al tennis.

—¿Ah, em va veure?—preguntà en Ferran, abandonant de sobte el seu posat tètric per a posar-se a riure, sols fos per dissimular la seva torbació.

—Sí que el vaig veure. I que estava molt ben acompanyat—féu la Júlia.

—¿Ben acompanyat? Ca! Són unes pepes!—exclamà en Ferran, sense cap respecte.

—Això vostè ho diu; però jo tinc dret a no creure'l—va dir la Júlia—. Després de la mentida que li he atrapat.

—¿Quina mentida?

—Aquesta de dir que no venia perquè estava malalt.

—Es que m'estimo més dir-li una mentida que no confessar el veritable motiu de la meua actitud... Per altra part, vostè ja el pot suposar aquest motiu...—explicà en Ferran.

—¿Qui, jo?

—Es clar. ¿Com vol que gosés seguir venint, com feia al començament, si vostè em demostrava d'una manera tan clara la seva contrarietat de veure'm?

—¿Qui, jo?—protestà ella, vivament.

—Sí, Júlia. No faci el desentès, ara;

que ben clar es veia. Per tres vegades seguides, els tres últims dies que vaig venir, vostè em deixà sol a la saleta amb la seva mamà i ja no va tornar fins l'hora d'anar-me'n.

Júlia va canviar tots els colors que una cara té per canviar; i es quedà que no trobava veu ni serenitat per a respondre a aquella injusta acusació.

Els ulls se li van humitejar, i només pogué dir, al cap d'un bon moment, amb una veu que semblava que les llàgrimes anaven a ofegar-la:

—Perdoni'm, Ferran; però vostè no sap el que és treballar a preu fet, i no pot comprendre com cal aprofitar totes les hores perquè surti tota la feina que cal fer durant el mes per arribar a guanyar el necessari per al manteniment de la casa... Es per això que mentre vostè es quedava parlant amb la mamà, jo ho aprofitava per a cosir a la màquina o planxar...

—Perdoni'm, Júlia—li repetí ell, comogut.

Ella li va somriure. Era una visió encantadora i que eternia aquesta de veure en una mateixa cara tan bonica uns llavis que somreien i uns ulls humits de llàgrimes.

—Gràcies, Júlia—lí digué en Ferran, interpretant aquell somris com el perdó que li demanava.

Li va estrènyer la mà i sortí.

Com les orenetes quan tornen per allà els volts de Sant Jordi, a retrobar llurs nius, un vol d'illusions tornà a florir en el cor de Júlia.

—«No, no!—exclamava ella, pels seus dintres—. No me'n vull fer cap d'illusió, perquè ja estic escarmentada, i, després els desenganys fan massa mal.»

I, molt decidida, va voler fer com temps endarrera havia fet amb els seus pensaments: donar un tomb de clau a la capsula de les illusions; solament que, també com aquell dia, es veu que no va tancar prou bé, i les illusions se li van escapar de la capsula per a tornar al seu cor, alegres i facecioses, com les orenetes en retrobar llur niu.

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES

NOTA: El segon i darrer capítol, en el pròxim número.

ENDEVINA ENDEVINETA

LABERINT DE LLETRES

Q N V Y H E X M K P
 B D S N R I O Z X S Y
 J A G A B T Z J S C L Y
 N L X J H L N V S L T F N
 P K M F C P M V G K

Entre aquesta barreja de lletres, cal trobar un nom d'home.

LLETRES ESCAMPADES

GR O A A

Ordenant degudament aquestes lletres, podreu formar el nom d'una ciutat europea.

VAGA DE VOCALS

M.s v.l p. ..x.t .mb .m.r
 q.. g.ll.n.s .mb r.m.r

SOLUCIONS AL NUMERO PASSAT

A les lletres escampades: «Galícia».

Al jeroglífic: «General de divisió».

A la vaga de vocals:

«Tres quintars fan dotze roves,
 comptes vells, baralles noves».

PLEGABLES

Manillar
 articulat

Des de 16 pts.

CLÍNICA
 DE BÈBÈS

Tapineria, 6
 (Via Laietana)

—De mig cos en amunt, sí que s'hi assembla; ara, de mig cos en avall, no. Ell no té les cames tan primes.

MARCO

—Oiga, guardia: ¿haber algo notable que yo ver tanta gente?

—Ja ho crec que hay de notable, y mucho; figúrese que descarreguen les últimes novetats de PRIMAVERA i ESTIU, o sigui els gèneres més escollits de la moda, i la gent es disputen per adquirir-los, perquè tothom sap que

a la CASA BALTA és on es compra millor i més barat de Barcelona.

Casa BALTA, Banys Nous, 11, i Cecs Boqueria, 8; Tel. 19.036

:: NOGAT ::

PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata-rates NOGAT és el producte més còmode, ràpid i eficaç per matar tota mena de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims el paquet i a 10 ptes. la capsa de 25 paquets, a la Farmàcia Gelart, Princesa, 7, i a les Drogueries Vidal i Ribes, etc., a les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

PRODUCTE DEL LABORATORI SOKATARG

Carrer del Ter, 16 — BARCELONA — Tel. 50791

NOTA: Escrivint i remetent al mateix temps per Gir Postal o segells de correu l'import més 50 cèntims per a despeses de transport, el Laboratori, a retorn de correu, verifica la remesa de la comanda.

Llibreria d'EN PATUFET

Cardenal Casañas, 4 - Telèfon 24360

Relligats de tota mena, de tots tamanyes i a tots preus, des del relligat de luxe al que costa pocs diners, una gran economia

pel que edita EN PATUFET i un servei bo i ultra-ràpid són qualitats excel·lents que té aquesta llibreria i enlloc més no trobareu.

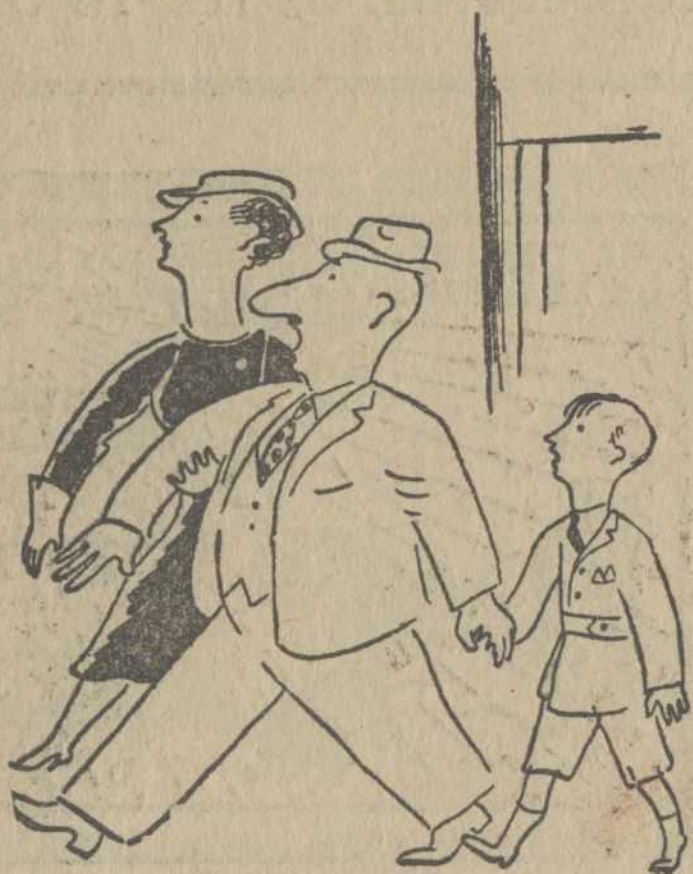
ARA SÍ QUE ANIREM BÉ

A la família Llacuna
es veu que els en passa alguna.

El nen no vesteix tan bé
com el del veí del tercer.

Però, per fi, han descobert
que SANTA EULALIA era obert.

I aquell any, per la Comunió,
de tothom fou l'admiració.

Per fer la Primera Comunió, cal lluir un bon vestit. Us el faran ben elegant
i amb gènere del millor, als

Magatzems SANTA EULALIA

Carrers Boqueria, 1, 3 i 5, i Cardenal Casañas, 2

SECCIÓ PER A NENS: Vestits marinera i d'esport. Camiseria, Mitjons, etc.
Tenim els millors assortiments a preus verament reduïts.

Nota: Cada dijous, a la tarda, de 4 a 7, regalem magnífics globus als nens dels nos-
tres compradors.